

APLICATIU

GUIA DOCENT

PROVISIONAL

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	ART EGIPCI
Codi	100575
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs. Segon semestre
Horari	Dilluns-Dimecres, 8.30-10.00 h. 11.30-13.00h
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Annabel Villalonga Gordaliza
Departament	Art i Musicologia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7b-117
Telèfon (*)	93 581 16 05
e-mail	Annabel.Villalonga@uab.cat
Horari d'atenció	Dimecres 10:30-11:30

2. Equip docent

Horari de tutories

Nom professor/a: Anabel Villalonga Gordaliza

Departament d' Art i Musicologia

Universitat/Institució UAB

Despatx B7b-117

Telèfon (*) 93 5811605

e-mail Annabel.Villalonga@uab.cat

Horari de tutories : Dimecres 10:30-11:30

3.- Prerequisits

Cap

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura tracta sobre un dels aspectes més significatius de la cultura egípcia: el seu art. El punt de partida se sustenta en tres pilars bàsics: el país, la institució reial i la religió factors que influenciaran profundament, donaran forma i cos al desenvolupament artístic d'aquesta civilització. Sobre la religió treballarem especialment les cosmogonies principals, els mites més importants i els seus protagonistes, els déus, que estan àmpliament representats a les obres d'art. A continuació s'iniciarà un recorregut general sobre els principis de representació egipcis i els aspectes simbòlics presents en les obres d'art de totes les èpoques per a començar així, a situar en un eix cronològic les obres, els imperis i les dinasties. A partir d'aquí es procedirà, des d'una vessant cronològica per a una millor comprensió i consolidació del coneixement, a l'apropament a les arrels predinàstiques de la cultura i al seu posterior desenvolupament històrico-artístic fins a l'Imperi Nou.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE1. Demostrar que es coneix l'evolució de la imatge artística de l'Antigüitat.
CE2. Demostrar que es coneix la problemàtica, el vocabulari i els conceptes fonamentals de la història de l'art.
CE4. Demostrar que domina l'instrumental crític i metodològic fonamental per comprendre i expressar la història de l'art.

Resultats d'aprenentatge

Identificar les estructures artístiques i socials de l'antic Egipte, així com llur visió religiosa del món.

Competència

CE6. Analitzar amb esperit crític a partir de coneixements adquirits la obra d'art en les diferents vessants: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
CE7. Interpretar l'obra d'art en el context en que es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural.

Resultats d'aprenentatge

Identificar els processos artístics que han donat lloc a aquestes cultures

Competència

CTF3. Cercar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades...) com en informació distribuïda a la xarxa.

Resultats d'aprenentatge

Aplicar les tecnologies de la informació en l'estudi de la Història de l'art de l'Egipte faraònic.

Competències transversals

CT1. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col.laboració.
CTF1. Comunicar de forma oral i escrita, amb correcció, precisió i claredat els coneixements adquirits.

6.- Continguts de l'assignatura

1.-INTRODUCCIÓ

Geografia. 1.1 Societat. 1.2 Religió: fonts, cosmologies, concepcions de divinitat (*ntr*) i formes de divinitats. Les diferents formes de representació i manifestació de les divinitats..

2.- PRINCIPIS DE REPRESENTACIÓ DE L'ART EGIPCI I APROXIMACIONS AL SIMBOLISME

1.3 Caràcters generals de l'art egipci.

1.4 El simbolisme de l'art egipci: Simbolisme de la forma, del tamany, del color i del gest. El simbolisme del temple egipci. El simbolisme en l'arquitectura funerària: programes decoratius

3.- L'ART EGIPCI: DE LES ARRELS PREDINÀSTIQUES A L'IMPERI NOU

El Neolític i l'Època predinàstica. Jaciment neolític de Merimde. Cultures predinàstiques: Badariense, Amratiense i Guerzeense: societat, economia, enterraments i aixovars. Dinastia 0 o Nagada III. Pintura: la tomba 100 de Hieracòmpolis.

Època Tinita (D. I-II)

Arquitectura civil. Arquitectura funerària: el cementiri reial d'Abidos. Les mastabes de Sakkara. Estatuària i relleus.

Imperi Antic (D. III-VI)

Arquitectura funerària reial: Recinte de Djesert. Piràmides d'Esnofru. Conjunt de Guiza. Arquitectura funerària privada: Tombes privades. Arquitectura religiosa: Temples solars. Escultura: característiques, tipologia. Exempta i relleus. Pintura: temes i tècniques.

Primer període intermediari (D. VII-XI ini).

Imperi Mig (D.XI-XIV)

Arquitectura funerària: nous elements (Deir-el-Bahari). Escultura exempta i relleus. Pintura.

Segon període intermediari (D.XV-XVII) Els Hicses i les seves aportacions.

Imperi Nou (D. XVIII-XX)

3.8.1. Els Tutmòsides: hipogeus reials i privats. Temples funeraris (Medinet Habu) i temples a les divinitats: (Karnak i Luxor). Escultura exempta monumental. Decoració mural: relleus i pintures.

3.8.2 El període amarnià: Akhenaton. Arquitectura civil: Tell el Amarna. Estatuària i relleus.

3.8.3 Els Ramèssides: Temples rupestres. Tombes a Deir el-Medina. Escultura.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

Assistència a classes teòriques dirigides per la professora.

Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides per la professora.

Lectura comprensiva de textos.

Realització de ressenyes.

Estudi personal.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques dirigides pel/per la professor/a	37,5	Classes magistrals amb suport de TIC i debat en gran grup
Sessions de seminaris i pràctiques dirigides per/per la professor/a	15	Resolució de dubtes i manteniment de discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris

Supervisades

Tutories	12	Sessions concertades per resoldre dubtes i mantenir discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris
Exercicis pautats d'aprenentatge	3	Realització i correcció d'exercicis pautats d'aprenentatge

Autònomes

Estudi personal	45	Integració dels coneixements adquirits. Realització d'esquemes, mapes conceptuals, resums.
Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca d'informació bibliogràfica	30	Lectura comprensiva de textos. Realització de ressenyes, resums i comentaris analítics mitjançant una guia. Estratègies de cerca d'informació. Selecció de materials.

8.- Avaluació

La matèria s'avaluarà aplicant els següents procediments:

- Proves escrites, dos parcials (30% cadascun) total 60%
- Realització de ressenyes i/o comentaris analítics sobre els textos i altres documents proposats (quadres, gràfics, mapes, imatges...): 40%

S'avaluarà tota la matèria del curs continguda en les explicacions a classe, lectures obligatòries del programa i, en el seu cas, altres lectures obligatòries que es poden indicar durant el curs.

No hi ha reavaluació de l'assignatura.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Proves escrites	7,5	Integració dels coneixements
-----------------	-----	------------------------------

		adquirits. Utilitzar de manera apropiada el lèxic propi de la disciplina. Realització de ressenyes, resums i comentaris analítics mitjançant una guia
--	--	--

9- Bibliografia i enllaços web

Obres sobre el pensament egipci

- BAINES, J.**, "Egyptian Myth and Discourse: Myth, Gods and Early Written and Iconographic Record", *JNES* 50 (1991): 81-105.
- GALÁN, J.M.**: "Ideas sobre la percepción del cosmos y su representación en el antiguo Egipto" en *B.A.E.D.E.*, 3, 1991. [134-142]
- KEMP, B.**, *El Antiguo Egipto. Anatomía de una civilización*, Crítica, Barcelona, 2003
- MOLINERO POLO**: "Templo y cosmos" en Miguel Angel Molinero et alt. (coord) , *Arte y sociedad del Egipto Antiguo*. Madrid: Encuentro, 2000. [69-94]
- NAYDLER, J.**, *El templo del cosmos*, Siruela, Madrid, 2003

Obres sobre art egipci

- DONADONI, S.**, *El arte egipcio*, Istmo, Madrid, 2001
- LALOUETTE, C.**, *L'art figuratif dans l'Égypte pharaonique*, Flammarion, Manhecourt, 1992
- MANNICHE, L.**, *El arte egipcio*, Alianza Forma, Madrid, 1997
- ROBINS, G.**, *The Art of Ancient Egypt*, Harvard University Press, Harvard, 2000
- SCHÄFER, H.**, *Principles of Egyptian Art*, Griffith Institute, Oxford, 1986
- VALDESOGO MARTÍN, Maria Rosa**: *El arte egipcio: como interpretar y comprender la obra plástica del Antiguo Egipto*. Madrid: Dilema, 2011.
- WILKINSON, R.H.**, *Cómo leer el arte egipcio*, Crítica, Barcelona, 2004
- Magia y símbolos en el arte egipcio*, Alianza Ed., Madrid, 2003
- ZIEGLER, C. & BOVOT, J.L.**, *Art et archéologie: l'Égypte ancienne*, RMN, Paris, 2001

BIBLIOGRAFIA complementària

- AA.VV.**, *Les artistes de Pharaon*, RMN, Paris, 2002

- AA.VV., *Egipto, el mundo de los faraones*, Könemann, Colonia, 1997
- AA.VV., *L'art de l'Ancien Empire égyptien*, La Documentation française, Paris, 1999
- ASSMANN, J., *Egipto: Historia de un sentido*, Abada, Madrid, 2005
- BAINES, J., *Visual & written culture in Ancient Egypt*, Oxford Univ. Press, New York, 2007
- DESROCHES, C., *Lorsque la Nature parlait aux Égyptiens*, Philippe Rey, Paris, 2003
Amours et fureurs de La Lointaine, Stock/Pernoud, Eure, 2000
- DESROCHES, C. & ELOUARD, D., *Símbolos de Egipto*, Paidós, Barcelona, 2005
- EDWARDS, I.E.S., *Las pirámides de Egipto*, Crítica, Barcelona, 2003.
- FISCHER, H., *L'écriture et l'art de l'Égypte ancienne*, Presses Univ. de France, Paris, 1986
- HAWASS, Z., (Dir) *Tesoros de las Piràmides*, Librería Universitaria, Barcelona, 2005
- HORNUNG, E., *Idea into Image. Essay on Ancient Egyptian Thought*, Timkin, New York, 1992
- LEHNER, M., *Todo sobre las pirámides*, Destino, Barcelona, 2003.
- MICHALOWSKY, K., *El arte del antiguo Egipto*, Akal, Madrid, 2000
- MEKHITARIAN, A., *La peinture égyptienne*, Skira-Flammarion, Genève, 1978
- MOLINERO, M.A. & SOLA, D., *Arte y sociedad del Egipto antiguo*, Encuentro, Madrid, 2000
- REEVES, N; WILKINSON, R.H., *Todo sobre el Valle de los Reyes*, Destino, Barcelona, 1999.
- ROBINS, G., *Proportion and style in Ancient Egypt*, Thames & Hudson, London, 1994
- PARKINSON, R., *Cracking codes*, University of California Press, Berkeley, 1999
The painted tomb-chapel of Nebamun, AUC, Cairo, 2008
- QUIRKE, S., *Ra, el dios del sol*, Oberon, Madrid, 2003
- TEFNIN, R. *La peinture égyptienne ancienne. Un monde de signes à préserver* (Série Imago, 1),
Bruxelles, 1997
- TIRADRITTI, F., *Tesoros egipcios del Museo de El Cairo*, Folio, Barcelona, 2000
- VOLOKHINE, Y., *La frontalité dans l'iconographie de l'Égypte ancienne*, Cahiers de la Société d'Égyptologie,
vol.6, Genève, 2000
- WEEKS, K., (Dir.), *El Valle de los Reyes. Las tumbas y templos funerarios de Tebas*, Librería Universitaria,
Barcelona, 2005
- WILKINSON, R.H., *Todos los templos del Antiguo Egipto*, Destino, Barcelona, 2002.
Todos los dioses del Antiguo Egipto, Oberon, Madrid, 2003.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE